

GAZETA

de Transilvania.

ANUL

(CU PREANALTA VOIE.)

AL X-LEA.

N°. 68.

Brashov, 21. August.

1847.

HUNGARIA.

Ресветъл проселитѣлълѣ. Дела Криш, 10. Авг. в. *). Дюшюндареа дѣн Арад ла Nr. Gazetei 57, дѣн 22. Іюліе а. к. пѣвлѣкъ зпеле дупрежърѣ, че нѣ нѣмаї пре пої зпгренїї, дар пре дупреага ромънїме о интересеазъ, колоръндѣ рѣлеле зрѣрї, че се паскъ прїи проселитѣм; дюшюндареа прѣвокъ ла дотъмплърї, дѣн каре дедъче ресълтате нѣ нѣмаї не плъкъте, дар шї фѣарте стрїкътоаре ромънїлор. Кънд лъпта весерїчеаскъ ромънїї сїогърї оар дичеде, шї еар еї нѣмаї де еї оар шї алїна, ар фї сѣмаѣ, къ ромънї ешї сїмтѣ интересъ лор, шї шїї се шїл апере, дар прѣдъсъ прїи инфлїанца стрейнъ, шї прѣкъм ачеа дюшюндаре дѣ шъртърїсїре, къ ар фї ресълтатъл реакціеї а магіарїсѣмълї шї а сѣрвїсѣмълї, къ дрептъл пѣтем се не дупрїсѣмълї, къчї попоръл, кареле се дѣ де зпелатъ алтѣ, шї аѣ пердъте вїаца.

Автендіа дотъмплърїлор дѣспре апъкареа, шї реапъкареа весерїчїлор, не фїндъшї маї деапрѣне къпоскъте дупрежърѣме локале нѣ воїз а о рѣмъстра, дар королареле дюшюндърѣї нѣ почѣ се ле трекъ дн тѣчере, нѣ къ аш вої а апъра астѣелїс де проселитѣм, не каре шї дѣсѣшї Хс. л'аѣ жѣдекат, каре провїне дѣн скопърї егѣїстїче, саѣ полїтїко-націонале, шї дотрѣ ачеа де се вор фї аолъндѣ шї де ачедїї пѣсѣдо-апѣстолї, къ дърере даѣ тѣла къ дюшюндърїсїре; дѣсѣ атъчѣеа, кънд каре ва зрѣмъндъшї конвїндѣреа къношїндѣї, че еаръ дѣпъ градъл інтелїцендѣї нѣ се поате аръта дотрѣ асѣмїнеа дїрѣпчѣне ла тот інсъл, ешї скїмъмъ шъртърїсїреа крѣдїондѣї, нѣ шїї дѣн че тѣмеїз с'ар нѣтѣ дѣфѣра къ патъ де проселїт? Зїче дюшюндареа къ ромънїї пѣпъ дн веавъл трекът ераѣ статорнїчї дн крѣдїонда стрѣвънїлор лор; дар дотрѣвѣ, кареа е крѣдїонда стрѣвънїлор, чеа де дѣпъ Фотїе шї Керъларїз дѣкоаче де о парте нѣмаї, тѣкар чеа маї таре а ромънїлор шъртърїсїгъ, саѣ ачеа де кареа саѣ цъпътѣ тодї ромънїї пѣпъ дн перїодъл дѣсѣнѣреї весерїчѣї константїнополїтане? Ведедї, къ прїи ачаста характерїсѣндѣ

крѣдїонда весерїчѣї не зпїте де крѣдїонда стрѣвънїлор ромънїї, не конпразїче їсторїа, шї прїи ачаста дѣшївѣ дадї їнѣзлѣ проселїтѣмълї.

Мїсїзнеа а фїекърї клерѣ есте а апъра крѣдїонда, че о репрѣсентъ, дѣсѣ прїи калѣа дѣделѣдѣреї, шї а лѣмїнѣреї. Дакъ клеръл зпїтѣ прѣвокат де дупрежърѣї, мїсїзнеї салѣ аѣ фост, прѣкъм шї требѣе сѣ се арете крѣдїнѣосѣ, фаче, че дотрѣ асѣмїнеа дупрежърѣї шї клерълї незнїт нѣ нѣмаї воїе, дар шї даторїонда еї есте ка се факъ; шї дѣпъ че лїбертатѣа конвїнѣдѣї прїи декрет дѣпърѣтѣск се санкціонъ дн еастъ фортъ, кът трѣчѣреа, шї рѣдѣнтоарчѣреа дела о конфѣсїе ла алта, стѣ дескїсѣ пѣнтрѣ фїекаре, нѣ шїї къ че тѣмеїз дотрѣ кавселе, чеде че дѣпъ шъртърїсїреа дюшюндърѣї сїлескъ прѣ ромънї ашї скїмъва крѣдїонда стрѣвънеаскъ, модъл фъгъдъелелор амъцїтоаре, ка зпїмїжлок прѣкъм знеї, ашя шї алтѣї пърдї маї мълт стрїкъторїз де кът фѣлосїторїз, с'ар маї пѣте нѣмътра. Дар се спънем че сїмдїм: прїи стрїгареа, къ зпїреа е зпелалта магіарїсѣмълї, дѣделегъ дн Ънгарїа, кавсїї націонале де кареа еѣ плънѣдїї, шї кареа нѣ алтїнтрїнеа шї дѣшїне о ам плънѣе, кънд о ам ведеа прїи зпїре атѣта перїклїтѣндъсѣ, нїчї кът нѣї се ажїтѣ, чї маї мълт де кът орї че сѣцеатъ стрейнъ еї стрїкъ. Сѣ не дѣделѣцѣм зпїї къ алдїї дѣсѣрѣкъндѣ прѣжѣдѣкърїле чеде дѣн копїлърїе прїи вїтрїга крѣдїере лзате, шї кънд їнѣзлѣмълї прїнчїпеле, се нѣ дотрѣвънїцъм арте етерѣоѣне, къчї ачѣстѣа нѣ пот фѣлосї. — Ънїреї шї незнїреї їсторїа ле аѣ дат нѣмеле. Прѣкъм даръ нѣ е къ пѣтїондъ а нїмїчї їсторїа, ашя нїче ачѣстѣа нѣме; дѣсѣ пѣнтрѣ ачеа пѣтем фї ромънї шї зпїї шї алдїї, шї дѣсѣ къ атѣта маї зпїї, къ кът грїжеа де вїсерїкъ поаѣ дѣшїне фъръ де їнфлїанцъ стрейнъ, не ва фї дѣкредїондатъ. Се зїче дела тѣлдї, къ рїтълї грѣческ авѣм де аї тѣлдътї ексїстїонда шї не кътѣ о маї авѣм ка ромънї; дар дотрѣв, кънд аѣ фост маї асѣкъратъ ромънїмеа сѣпт рїтъл грѣческ, дѣделег чеа де сѣпт корона зїгарїї, дѣпїнѣте де рѣстатърѣеа зпїреї, саѣ де атъчї дѣкѣче? Ла ачаста рѣспъндъ їсторїа. Къ адъчѣреа дѣпїнѣте а ексѣмплѣлї трѣчѣреї ла незнїре а прѣотълї П. нѣ шїї де аѣ маї цълатат шї ла алтѣ чеа, де кът сїре арътаре, къ нѣ нѣмаї мѣателе не прѣчѣпъте се рѣграт дела зпїре, чї шї персоапъ інтелїцентъ, шї дѣкъ

*) Audiatur et altera pars, este zna dın celezntei pęzle a le redakціїї, ne акърїї стрїнѣс ѣвсерварѣ нїо прѣтїнде дѣсѣшї пѣвлїкъ шї скїпїторїї подрїї. Дїн ачѣст тѣмеїз дѣм шї ачѣст артїкол дн арїпеле пѣвлїчїтѣдїї, де шї есте де о патъръ прѣа дѣлїкатъ ка шї содъл сѣѣ. Red.

фъръ де весте. Noi din partene днеситъмъ, кѣмъ къ кѣт чинева е маї интелленте, къ атъта маї тѣрзи се поате конвенце деспре врево принцип конвенци професионеї сале, де пѣ вѣм креде, къ прио лѣминаре чераскъ, ка ши апостолъ Павлѣ, саѣ ажторат. — *

МОЛДАВІА.

Цаші. Дн Алвіа ротъмъ чітїм дн 7. Август. Дела Пеатрѣ днкопшїонцавъ къ дн ачеа полїтїе домнїа о маре актівїтате ши вїошіе, предъмъгъ не днчетата сосїре ши пѣрchedere а пѣтелор, днкъркате къ кересте ши продвкте, негїдїторїї се днделетнїческ къ дѣрареа ши зїдїреа дѣгенїлор ши а magazїнелор, еар пропрїетарїї полїтїеї, Длор ворнїкѣ ши ворнїчєаса Паладі, прегътєск, не зна дн днъдїтї, сѣвт стѣнка пѣмїтѣ Петрїчїка, зп палат кареле прїа а са позїдіе романтикъ ва фї о повъ подоавъ аї ачестеї полїтїї мѣптєне, аколо се кондѣче ши зп апъ-дѣк дн лѣдїтїе де 1200 стѣжїтї.

Апропїереа rezїdєnđїї преаднѣмцатѣлї Домнї ла Росноѣ, днмѣдїе де асемєне пѣмѣрѣл оаспєдїлор ши алтрекѣторїлор. Цїої дн 23. Івїе М. М. Домнїл ши Доамна аѣ венїт ла Пеатрѣ ши трекунд Бїстрїда, аѣ сосїт ла четѣдѣе спре а вїзїта фабрїка де хѣртїе къ тоате ашезѣмїнтеле сале, знде къ респект саѣ прїмїт де пропрїетарїѣ еї D. пост. Г. Асакї, кърѣїа аѣ ростїт а са доамтѣ мѣдїєрїе пєнтрѣ зп ашезѣмїят атѣт де фолосїтор їндѣстріеї дєреї, днмѣрđїнд ши о сомъ де ванї днтре фабрїкандї. М. М. Лор аѣ вїне-воїт а чїнстї къ а лор фїїнцѣ ши каселе мѣквїондїеї фамїліеї пропрїетарїѣлї. М. Са вїзїтѣ де асемєне ши пеатра їдомїлор, сїнгѣрѣл монѣмент їнтерєсант рѣмас дн антїка Петродава а дачїлор. Дѣпъ ачєва М. М. Лор аѣ прѣзїт ла D. ворнїкѣ Паладі ши сара саѣ днтрѣнат ла Росноѣ. не пѣтє фѣртос днподовїте, каре дн а лор трєчєре се зраѣ де ла четѣдѣе прїа сѣпєте де вѣзїчїмѣрї а пѣсторїлор, еар де не алдї мѣвдї де дєтѣврїлє вѣлѣторїлор.

Преосфїдїтѣл мїтрополїт Мелетїе, кареле дїмїнекъ дн 20. Івїе аѣ лїтѣрїсїт дн вєсерїка сѣвтѣлї Іоан, аѣ пѣрчєс дн 24. дн вїзїтарєа мѣпѣстїрїлор.

Дн пѣрцїлє ачєстє пловъ маї дн тѣтє зїлєлє, ши поаптєа спре 2. Август аѣ грїндїпат фоартє. Апелє Бїстрїдїеї адїзїсєрѣ о дн пѣлдїтїє марє ши дн фѣрїа лор аѣ рѣпїтчєлє маї мѣлте пѣтє днкъркате къ сѣвдѣрї ши продвкте. (Алв. Рѣм.)

— Дн Бѣлетїн чїтїм о пѣвїкадїє прївїторє ла оторѣрєа лї Хофман сѣлѣторє ашїа:

№. 15,650. К. К. агєндїе прїн пота сѣв 5396. дн зрѣтарєа днпѣртѣшїрєї чє аѣ прїїмїт дєла цєпєрал командо-мїлїтар дн Трансїлванїа фачє кѣноскѣт ачєстї дєпартамєнт, къ ла 27/15 а трекутєї лѣтї Маї 8 хоцї дн артадї пѣвѣлїнд асѣпра дїрєкторѣлї вѣїї дєла Рѣсвєрѣ Вїлхєлт Хофман, карє сѣ аола дн ачєїл мѣмент ла Гропнїда вѣрварїї дн къ

прїасѣл рєцїмєнтѣл 1. де Сѣкѣї, дн апропїере дєла Тѣлгєш, дѣпъ чє маѣ оторѣт еаѣ прѣдат ванї чє еаѣ авѣт пє лѣогъ сїне дн доѣзѣчєрї 93 фїорїнї о пѣшкѣ къ 2' дѣвїї вѣро кѣтєва цѣвї дамаск де пѣшкѣ пє карє сє аола сѣнат пѣмєлє Тѣфєкчїлѣвї дн Брашов ши о каравїрѣ сїмплѣ фѣрѣ осєвїтє днсєа мѣтрї, мїжлѣчїнд зрѣтѣрїрєа хоцїлор, днтре карїї сѣ аола зп пѣстор Тѣтараш кѣноскѣт де тѣлхарїѣ, ши карє пє контєнїт калкѣ гравїда дн Молдова ши Трансїлванїа і Сѣрѣїї. Грѣпчєр Камата Фєрєндї дєла Дїтро лѣогъ Сѣнт-Мїклош, хотѣрѣнд пєнтрѣ прїндєрєа де сїєдѣкарє дн ачєшї хоцї ла вїацѣ о тагліє саѣ премїє де 100 фїорїнї ардїнт саѣ 300 доѣзѣчєрї (сороковєдї), дн зрѣтарєа кърїа чєрїрї дєпартамєнтѣл пѣвїкѣ спре шїїнда фрегѣторїлор і а тѣтѣрор де обшїє, ка дн хотѣрѣтѣ премїє сѣ сє дндємнє сїєдѣкарє маї къ осєвїрє кътрѣ зрѣтѣрїрєа і прїндєрєа ачєлор фѣкѣторї де рѣлє, прєкѣм ши де а сѣ аола лѣкѣврїлє фѣратє. (Бѣлет.)

Шїї ачї Бѣлетїѣл. Дѣпъ шїїнда чє арє рєцїмєнтѣл де сѣкѣї дн Чїкєрєда дєла вєклѣл мошїєї Борка цївѣтѣл Сѣчєвєї дн Молдова, дн ачєшї хоцї сѣлт прїїшї маї мѣлдї дн Борка, пєнтрѣ а кърор єстрадарє вєклѣл ачєлєї мошїї аѣ пѣсє кѣрїоса ши пѣсѣ акѣм дн тогѣ лѣмєа пє маї авїзїта кѣндїцїє: къ пѣлѣ пѣ сє вор днторчє 35 лѣкѣїторї де пє мошїє, карїї шїє Dzeѣ дн чє прїчїнї лѣасєрѣ лѣмєа дн кап, хоцї пѣ сє пот да ла зрѣа лор. Ної, де ши алт-мїнѣрєа кѣсєа ачєаста єстє фѣртє сєрїосѣ, то-тѣш ла авїзїрєа рїдїкѣлєї кѣндїцїї пѣ пѣтѣрѣм контєнї рѣсѣл. Оарє чє глѣсѣєщє кѣн-вєндїа днкєїєтѣ днтре Австрїа ши прїнчїпатє, пѣвїкатѣ ши маї анѣтрїї? Кѣпрїодє еа мѣкар о змѣрѣ де асемєнєа кѣндїцїє? Сѣ лѣмї прєтєнсїа вєклѣлї ши дн алт пѣлт де вєдєрє; сѣ о фачєм пє зп мїнѣт рєгѣлѣ цєпєралѣ, апѣї сѣ о аплєкѣм. Сѣ зїчєт къ дєла о мошїє фѣг ѣмєнїї пєнтрѣ пєрѣдїрєа лѣкѣлї, дєла алта пєнтрѣ тїрѣїа пропрїетарїлор, а арєндаторїлор орї а єпїстѣцїлор лор. Чїнє єстє даторїѣ а лє рєадѣчє пє лѣ-вѣцїї лор? Нєгрєшїт къ пѣ гѣвєрѣл пїчї рєцїмєнтєлє вѣрєвїї стат вєчїн, пєнтрѣкъ а тѣнчї ар фї ваї де лѣк. Ашїа дѣр єпїстѣцїї мошїєї Борка сѣ днвєдє а кѣношє маї вїлє кѣнвєндїлє їнтрєнацїоналє, дрєпѣл пєамѣрїлор ши кїар дрєпѣл патрїєї лор. Днтра чєва пої ащєпѣм рєсѣлѣт маї вѣн дєла їзѣвїрєа де дрєпѣтє а арєндаторѣлї ачєлєї мошїї, ши дн чєа маї де пє зрѣм дєла кѣноскѣтѣ єнєрѣїє а гѣвєрѣлї Молдавїєї, карє ла маї мѣлте асемєнєа кѣсєа аѣ вѣдїто спрє дєпїїна мѣлѣмїрє ши рєкѣношїонцѣ а рєспєкѣтївєлор гѣвєрїє орї ши партїѣлар.

ЦАРА РОМЪНЕАСКЪ.

Дєла марцїнї, 18. Август в. ММ. М. М. Домнїл ши Доамна къ тогѣ лѣмїпата фамїліа пєтрєк дєла днчєпѣтѣл ачєстєї лѣнє ла Брежа дн прїторїѣл аєр ал Карпадїлор; днсѣ Домнїл ши аколо пѣртѣ о марє партє а трєвїлор статѣлї. Дн 13 ММ. М. М. шор-

първ дн о привааре штъ суре марциеле
трансилване; вистарь тьотетиреа Синаїа, дн
14 маєсрѣ дн сѣтъ. Предеал, unde дн зѣа
Адорміріі Маїеї; преакрате асѣларь со-
мѣргіе. Дн партеа трансилванѣ Есел. Са
Дн командір ценера лѣо Нухаер прін аресі-
діале спедѣте дн Къж днсерѣнѣ азѣтѣ
Дн ценерамаїор Воленхофер бригадір дн
Брашов, кѣтѣн пе Д. Др. П. Васіч днрек-
торѣ гарантіеї Тімішѣвѣ, ка дакъ ММ.
Л. Домпѣла шї Домпѣла ар віневої а се
сжкорѣ пѣтъ ла лініа австріакѣ, сѣ сал-
тезе де вѣтъ веріре дн пѣтеле Есел. Сале
а командірѣ ценера, шї тогодатѣ сѣ ле-
факѣ о прїміре, дѣтре кѣт кѣт се ва пѣтеа
дѣтъ днпреціѣрѣрї маї віеа контестѣоре
де бѣна вейпѣтате. Д. ценера Воленхофер
аѣ шї ешї ла Тіміш; дар ММ. Л. дн
прїчина тімішѣвѣ плоїос даѣ пѣтат венї пѣтъ
ла лініе дн жос, чї аѣ тріміс пе Д. Др. де
шѣта Маїер ла Брашов сѣре а дескоперї ре-
вѣлѣщереа М. Сале Домпѣлаї.

Дн прївінда бѣлеї де віте іатѣ тѣ-
сѣра че нїтїм дн Веститорѣа ромѣнеск.

Чірѣвларе порѣнчї кѣтре кѣршї-
торїї жѣдецелор. Епїзотїа івіндѣсѣ дн пе-
ворочїре шї днтрачест аѣ, дѣтъ тоате тѣ-
сѣрїле лѣате, дѣтъ тоате інстрѣкціле пѣвлї-
кате шї дѣтъ тоате адѣодїтеле повѣдѣрї.
сѣѣ крѣзѣт ѡрѣ нїчї о дндоїалѣ, кѣ дн со-
роѣ де доѣ-зѣчї зїме сѣѣ шѣлт де о лѣтъ,
ва днчѣта кѣ десѣвѣршїре дн тоатѣ дѣра;
дар дѣтъ о алѣтѣ неворочїре маї маре сѣѣ
вѣзѣт кѣ днкредереа департаментѣлѣ дн
актївїтатеа Длѣї кѣршїтор пѣ конрѣспѣнде
кѣ днделїпїреа слѣжѣвѣ черѣтъ дн партеа
Дѣмісале; кѣчї дака одатѣ сѣѣ доведїт кѣ
воала есте ліпїчоасѣ шї пѣ епїдемїкѣ, днче-
тарѣа еї фїреше трѣвзїа сѣ фїе зрѣтѣоаре
шѣсѣрїлор повѣдѣте, адїкѣ, дака десѣрѣ-
реа вітелор волнаве дн челе сѣпѣтоасе, дн-
датѣ дѣтъ івіреа воалеї сѣр. фї пѣс дн лѣ-
кѣрѣ, дака депѣртареа пропріетарїлор лор
дн сат ла зп лок осевїт дн прѣзѣт кѣ а ле
лор віте сѣр фї фѣкѣт пѣмаї де кѣт, фѣрѣ
де а маї лѣса ачелора време де комѣнїа-
ціе кѣ алдї консѣтенї аї лор шї дака локѣ-
рїле хотѣрѣте пѣвѣрѣ адѣпостїреа шї пѣ-
шѣпареа вітелор волнаве, дндатѣ дѣтъ дн-
четареа днтрѣвїндѣрїї ла каре се аѣла сѣ-
пѣсе, сѣр фї кѣрѣдїт кѣ десѣвѣршїре прї-
спѣларе, прїн ардере кѣ фок, прїн сѣпаре а
пѣтѣнтѣлѣ шї орї че алѣтѣ мїжлоаче ар фї
повѣдѣт трѣвзїнда, се поате зїче кѣ пѣтѣ-
гѣдѣрїе кѣ воала пѣнмаї кѣ пѣ ар фї пѣтат
сѣ спореасѣ, дар пѣгрешїт трѣвзїа сѣ дн-
чѣтезе кѣ тогѣ. Дѣпартаментѣл, прївїнд кѣ
тѣхїре слава днгрїжїре че а авѣт ачѣа кѣр-
тѣрїе днтрѣ ачѣаста, шї тот де одатѣ вѣ-
зїнд кѣ рѣл есте аша де маре шї прїчїнї-
тор де о пагѣѣ фоарте днсемпѣтоаре, кѣчї
пе лѣгѣт задарнїка пїердере а вітелор, се
прѣпѣдѣсѣ тот днтрѣ време шї агонїселеле
оашенїлор пе кѣмпѣрї, прѣкѣт шї тот фѣ-
лѣл де трансакції дн прїчина днкїдерїї шї
тѣрѣнїрїеї сателор пѣтъ ла а лор десѣвѣр-
шїтѣ кѣрѣдїре, дндатореазѣ прїотрѣчѣастѣ
днтрадіонс порѣнѣкѣ пе Д. Кѣршїторѣа ка

дндатѣ дѣтъ прїміреї, прїн тоате ачѣле сатѣ
спредѣте сѣ стрѣшїчѣасѣ кѣ дн адїсѣл
днлетареа комѣнїаціеї чѣлор кѣрацї кѣ чѣї
спредѣдї, сѣ кѣреде локарїме дн сатѣ пѣ
тѣде се ва фї іѣвїт днтѣїс воала; асемеѣеѣ
сѣ кѣрѣде шї локѣрїле пе тѣде вор фї фост
лѣзѣрѣтарї шї пѣшѣве де віте волнаве, шї
кѣ зп іѣвїт сѣ днтрѣвїндѣзе тоате мїжло-
чѣле пѣтїнчоасе шї асѣмѣпате кѣ о мѣлдіме
де інстрѣкції чѣї сѣѣ трїміс пѣтъ акѣт,
шї сѣ стѣрѣїасѣ кѣ сѣ днчѣтезе воала дн
чѣл маї сѣкѣт сорок, пѣїнд ла рїдїкарїеї дн-
трѣ о власѣ ачѣастѣ дндаторїре стѣрѣїтоаре
шї кѣ чѣа маї маре бѣгаре де сѣмѣт асѣ-
пра сѣпѣтѣкѣршїторїлор де пѣшї шї асѣ-
пра аешїлор сателор, фѣкѣндѣї сѣ днче-
леаѣ пе тоцї кѣ дака се ва маї іві воалѣ
де віте шї пе віитор, кѣносѣнѣсѣт кѣ алѣтѣ
дрїчїнѣ пѣ маї есте де кѣт пѣмаї пѣднгрїжї-
реа чѣлор де апроапе слѣжѣашї, адїкѣ а сѣвѣ-
кѣршїторїлор де пѣшї шї а аешїлор са-
телор, атѣнчї чѣї днтѣїс се вор депѣрта дн
слѣжѣ кѣ пїше пѣврѣднїчї шї пѣстѣрѣторї,
шї чѣї де ал доїлеа се вор доженї полїціе-
пѣше дн мїжлокѣл сателор лор шї дн веде-
реа тѣтѣлор де овше; іар днтѣмплѣндѣсѣт шї
вѣрео зѣелтїре де авѣз дн партеа кѣївашї, орї
пѣвѣрѣ пѣртїнїре, сѣѣ пѣвѣрѣ вѣрео днтрѣвїн-
даре, де маїтѣ, атѣнчї зпїї ка ачѣїа вор фї
дацї шї дн жѣдекатѣ крїмїналѣ. (Вестїт.)

Мареле ворнїк А. Вілара.

№. 1917, аѣл 1847, Аѣгѣст 4.

Chronică străină.

Italia. Roma. Сѣлѣ-Мѣрїа (15. Аѣг.)
сѣѣ серѣат дн Roma кѣ соленїтате маї маре
ка орї кѣнд алѣтѣ датѣ. Прїлеж ла ачѣаста
де де днсѣш папа, воїнд а мѣлѣтїмї лѣї Дѣж
пѣвѣрѣ сѣїпареа дн перїколеле дн каре а-
жѣпсес маї дѣзѣнѣї. Дѣѣ зїме маї пїанте
сѣ. са терсе пе ла вѣсерїчї асѣлѣтѣнд вѣ-
черне сѣѣ лїтѣргїе, іар дн 15 се вѣзѣрѣ дн
Roma шї маї мѣлѣте де провинчіалї стрѣнї,
карїї стетѣрѣ фадѣ ла соленїтате. — Днтрѣ
ачѣстѣа гѣвѣрнѣл фаче прѣгѣтїрї шарї пѣ-
вѣрѣ дескїдереа прочѣсѣлѣї днконтра конспї-
раділор; се крѣде кѣ черчетареа лор ва фї
пѣвлїкѣ, дн авѣл тѣтѣрор, токѣа кѣт се
зрїмеазѣ дн Англіа, Франца шї кїар дн Прѣ-
сіа кѣ Полонїї.

— Прїчина чертеї гараїзонеї австріачѣ
дн Феррара кѣ сѣпѣшїї панїї се аѣлѣ маї
де апрѣне. Ачѣеаш есте, кѣ зп кѣпїтан ав-
стріак аѣтѣ Іанковїч дн 1. Аѣгѣст нѣпѣтеа
фѣ важокорїт шї рѣѣ-тратат де кѣтрѣ зпїї
жѣнї італїанї, дѣтъ каре фелдмаршаллаїте-
панѣл гр. Аѣерспѣрг репортѣнд днтѣмпла-
реа графѣлѣї Радецїї командірѣлѣї днтрѣцѣї
остѣшїмї дн регатѣл Венето-Домѣардік о-
рѣндѣї дн тогѣ Феррара (сѣпѣсѣ панїї) па-
трѣле пѣтїде, пе ла касарте шї ла квартїреле
офїдерїлор, сѣре а пѣзї де сѣара пѣтъ дн
зїорї. Вѣзѣнд ачѣаста кардіналѣ Чїакї гѣ-
вѣрнаторѣл Феррарї (legatus apostolicus),
дн 10. Аѣгѣст репѣзї дн пѣвлїк зп протѣст
асѣпра пѣртѣрїї австріачїлор, репортѣ тот
одатѣ шї гѣвѣрнѣлѣї чѣнтрал дн Roma. Сѣ

кретаріа статалі екосе за асемenea протест шіа дитърці ла тоді репрезентанді птеритор стріне. Шіа дін ачещіа афларъ къ кардіалъ секретаріа де стат ар фі преа гръвіт къ пота, къ п'ар фі пзгит о маніеръ маі делікатъ де дипломат. Ел дасъ ле ръспонсе: Еѣ дипломат пз съот, нічі вреѣ а фі (адікъ пз вреѣ а твъ фьдърі), чі скріѣ ші въ спзів чеѣа че есте дн адевър ші чеѣа че сімд. — Де алтінтреа ші атъта е адевър, къ гарнізона австриакъ дн Феррара с'аѣ скімват ші поит кътва: за баталіон педестрїме, кътева четішоре де хъсарі ші — о батеріе. Апоі нічі тогъ гарнізона пз се пзтѣ ашеза дн фортъреадъ, внде авіа днкапе пз маі за баталіон; дасъ ші алтеорі саѣ пзс австриачіі ла кварталіе дн четате, ші ферареніі п'аѣ стрігат атъта. (M. m. gaz.)

Търчіа. Константинопол. Дін Алваніа пзвъ дн 4. Август авем шірі тот неплъкзте пентръ Портъ. Фінд къ ревеліа есе дела днші дъраніі, іар пз дела врео арматъ, къ кареа съ те мъсрї дн къмпла същелзі, апоі остъшїмеа тревзе съ се днпарде фортіе; къте сате атътеа гарнізоне. Нічі за ръсвоіѣ дн лъте пз есте аша перікълос, ка чел декларат де тоді лъкзиторіі знеі дърі престе тот. Де ачеѣа зісесе ші Наполеон, къ о нагіе де 20 міліоне сзфелете (ера ворва де полоні) кънд се ва рескъла тогъ, пз о веі пзте реформла нічі къ дѣв міліоне де остъшїме регълатъ. Пела 1. Август порпиръ 2 фрегате, 2 корвете, 3 бриѣе ші о ктеръ, іар маі наіате дѣв вапѣръ тзрчещі кътръ дърміі Епірзлі ші аі Алваніеі, ка дѣр ар днесѣла респект ачелор алванезі семі-крещіні ші семі-тзрчі.

— Алте шірі політїче се пар а дорміта асѣдатъ. —

Къвънтъа Длзі Dr. I. Söllner de
28. Maїz 1847.

(Брмаре.)

4) Ассдереа заві попор децеперат прїа алтъа. Міжлѣчеле ачестеі ассѣрї съот птеререа політїкъ ші прївілецеле нагіеі домпїторѣ, треапта кълзрѣі ачелѣіаш, птеререа ашезъшїтелор ш. а. Ачестъ коптонїре пзчзгїтъ дзпъ прїчїпеле хїміко-соціале чере о рздіре кареа орї къ фъсесе дела днчепзт, саѣ къ тревзі съ се десѣолте къ днчетъа. Ла коптонїреа пзчзгїтъ тревзе съ фїе фост днтре респектївеле попоръ пзлзрї де копїре; тревзе съ коръспзндъ интереселор морале, днделесзале ші політїче але знеі нагіі спре а се днтрзні къ алтъ нагіе маі наїте де а се пзтеа днфїнда дн фантъ ачеа копїре. Дакъ нагіа сасъ ар фі съ апзіе къ за мод дін челе маі сзс ентерате, атзчї еѣ въ днтрев, пз кътва за ом, о нагіе шѣре фъръ копвлсіі, фъръ а преаръта семне де тѣрте, прїа каре патзра воі а серва ръпосареа знеі фїнде лзі Дзеѣ асемъпате. Шнде съот ачеле семне пе фаца нагіеі съзъщї? Еѣ нікзїрї пз вѣд ачеа дескѣрдъчзне спїрїтвалъ, моралъ ші націоналъ, кареа адесеорї

се аратъ къ веакзрї наїтеа мордіі знеі нагіі. Де шї дзпъ лзптъ днделзпгъ аѣ къпрїнсо ші пе еа за сомн адъак: апзкъ дасъ а се дешепта, а се ресїмді; кълзтра спїрїтвалъ ші індустрїа се афлъ дн порнеалъ вїбіе, пзззїнделе соціале о апзкаръ ші пе еа, ші спїрїтл мъдзвѣс ал знеі нагіі тарї се репторче ла еа. Нам тревзїндъ домніі меі а спїрїніі ачеста къ фанте сінгъларе, съот дасъ сігър, къ фїкаре дін дв. о сімте.

Акзт еѣ ам съмі десѣшзр теорїа дн практикъ, адеверїндзо прїа датзрї статїстїче къте ам ла мъвъ. Нз кътва репортзрїле де попълагїе але нагіеі съзъщї дн декзрзл де 4 пзвъп 5 веакзрї пе даѣ дрептъа а креде, къ нагіа сасъ ва апзне дн ші прїа сімешї. Пентръ веакзрїле ал 13 ші 14леа шїм токма эша пзгїн деспре пзмеросїтатеа пемділор, кът ші деспре а алтор попѣръ. Дасъ дін дотїндереа прїпрїетъдіі лор де атзчї ші дін десїмеа попълагїеі лзъм ѡрешкаре мъсръ де провабілатате пентръ пзмеросїтатеа сасїлор. Се кам шїе вїне, къ дн в. 13 ші 14леа сасїі пз авеа маі мълт ка 190 мілзрї пзтрате пе каре ле пзміа прїпрїетатеа лор ші ле днпопорасеръ; пентркъ ачел ареал пе каре'а аѣ ші акзт, саѣ каре каде дн черкъа лор політїк, къпрїнде дїнзтъа Роднеі ші тѣте вккъдіме дате гранїдарїлор мїлїтарї. Шїѣ еѣ вїне къ съот локзрї дн Трансілванїа, каре одатъ аѣ фост але сасїлор, іар акзт пз маі съот; дасъ деспре о парте съмънтъа съсъск дела веакзл 13леа днкѣче маі къдїгъ ші адаосзрї*); апоі андреанъа „іncipiens a Varos usque ad Dargans ші датзрїле історїче деспре Desertum п'ар тревзі а се лза аша, ка ші кът дн прївінда попълагїеі зпеле пзлзрї (дїнзтзрї) п'ар фі фост къпрїнсе де ромъніі карїі пе атзчї п'авеа дрептарї**). Дасъ трекънд ші ачестеа къ ведеереа, дн пзмънтъа съсъск се афлъ акзт сате ромънешї, каре съот дін веакзрї маі пѣв***). Еѣ рекъпоскъ къ пзмънтъа сасїлор ла вепїреа лор аѣ фост лъкзїт дестъа. Ачеста о дотърескъ къ ачеа днтпрецїзраре, къ лор ла днчепзт пз лі саѣ дат пзмънт маі мълт, декът атъта кът аѣ пзтѣт кълїва. Сасїі п'аѣ фост къчерїторї, фъкъторї де склавї, прїа карїі съ'шї лзкре пзмънтъа, чї еї аѣ фост дъранї карїі аѣ апзкат пзмаї атът пзмънтъа кът аѣ пзтѣт кълїва; апоі ачела п'аѣ фост аша мълт, ка попорїмеа съ пз се днресъіе ла за лок, къ атът маі вѣртѣс, къ еї авеа а се шї апъра. (Ва зрма.)

*) Da, de ec. днтреалтеле мълте сказзла Чїнкзліі mare есте рзпт къ тотъа дін дїстрїктъа Фьгърашзлі; апоі кіар ші ачел дїстрїктъа съпт Маїа Корвін ера съ девїе дн прїпрїетатеа сасїлор; кът аратъ хрїсѣвеле шї історїа. Red.

**) „Rechtlos“ зїче авторъа; ера дасъ даторїа а не аръта, чїне ле лзасе дрептарїле де ѡменї ші патрїодї, дакъ еї се афла сінгърї де сіне. Домнзле доктор де дрептарї! Озре че патїмъ реа съ шїе не скрїїторїі трансілванї, кареа дї фаче ка шї деспре веакзрїле челе маі днтзпекѣсе дн історїе съ къ теже ашї пзвліка жздекъділе атът де категорїче?

***) Фьръ дндоїалъ, токма ка ші съзъщї ші зпгърещї. Дара фз пръдатъ, дїнзтзрї арсе де атътеорї, ера фїреше ка іаръш съ фїе репнопорате; апоі атзчї попълагїа се скїмва, се стръмъта. Red.